

6 PRIEDAS. SPECIALIŲ TERMINŲ ŽODYNAS/ Appendix 6 SPECIAL TERMS
GLOSSARY

Sutrumpinimas / Abbreviation	Terminas / Term	Taip pat žr. / See also	Paiškinimas / Explanation
	<i>Veiklos schema</i>		<i>Veiklų ir veiksmų eigos grafinis atvaizdavimas su pasirinkimu, pakartojimu ir vienlaikiškumu.</i>
	Activity diagram		A graphical representations of workflows of stepwise activities and actions with support for choice, iteration and concurrency.
	<i>Naudotojas</i>		<i>Nurodo naudotojo ar bet kokios kitos sistemos, kurie sąveikauja su sistema, atliekamą vaidmenį.</i>
	User		Specifies a user played by a user or any other system that interacts with the system.
	<i>Akustinė nuotrauka</i>		<i>Šoninės apžvalgos sonaru, arba daugiaspinduliniu echolotu gautas jūros dugno vaizdas.</i>
	Acoustic picture		Sea bottom view acquired by side scan sonar or multibeam echosounder
<i>AML</i>	<i>Papildomi kariniai sluoksniai</i>		<i>AML (Papildomi kariniai sluoksniai) yra NATO standartas ir yra apibrėžiamas kaip skaitmeninių geo-erdvinių duomenų produktų suvienodinta grupė, skirta patenkinti NATO ne navigacinių jūrinės gynybos reikalavimų visumą.</i>
AML	Additional Military Layers		AML (Additional Military Layers) is a NATO standard and is defined as a unified range of digital geospatial data products designed to satisfy the totality of NATO non navigational maritime defense requirements.
	<i>Kartografinė savybė</i>	<i>Savybė</i>	<i>Kartografinė savybė apibūdinanti savybės atvaizdavimą/simbolį ant žemėlapių.</i>
	Cartographic feature	Feature	A cartographic feature serves to specify the presentation/symbology of a feature on a map.
	<i>Jūrlapis</i>	<i>Jūrinis jūrlapis</i>	<i>Jūrlapis yra specialios paskirties žemėlapis sudarytas navigacijai arba kitiems konkrečioms tikslams. Jūrlapis atitinka Tarptautinės hidrografijos organizacijos</i>

			<i>(THO) leidinyje S-4 nustatyta standartą. Jūrlapis turi vandens gylius, dugno pobūdį, pakilimus, kranto charakteristikas ir konfiguraciją, pavojus ir navigacinius įrenginius ir t. t. Šioje Reikalavimų specifikacijoje Jūrlapis yra naudojamas kaip Jūrinio jūrlapio trumpinys.</i>
	Chart	Nautical chart	A Chart is a special-purpose map designed for navigation or other particular purposes. A Chart conforms to the standard stated in the International Hydrographic Organization (IHO) Publication S-4. A Chart includes depths of water, nature of bottom, elevations, configuration and characteristics of coast, dangers and aids to navigation etc. In this Requirement specification, Chart is used as abbreviation for Nautical chart.
	<i>Jūrlapio ruošinys</i>		<i>Iš anksto suformatuotas produkto nustatymas, kuriuo grindžiami nauji, turintys panašius nustatymus ar stilių, jūrlapiai kaip, pavyzdžiui, pakrančių jūrlapiai ir stambaus mastelio jūrlapiai.</i>
	Chart Template		A pre-formatted product definition on which to base new charts that have similar definitions or style e.g. Coastal charts and Large scale charts.
	<i>Klasės schema</i>		<i>Statinės struktūros schemos tipas, kuris apibrėžia sistemos struktūrą parodydamas sistemos klases, jų savybes, veikimus (arba metodus) ir sąveiką tarp klasių.</i>
	Class diagram		A type of static structure diagram that describes the structure of a system by showing the system's classes, their attributes, operations (or methods), and the relationships among the classes.
	<i>Kontūrizuotas tekstas</i>		<i>Tekstas, kuris yra iš realaus teksto transformuotas į tekstą, kur pavienė raidė yra linijos ir plotai. „Tekstas“ yra įskaitomas, bet neredaguojamas.</i>
	Contourized text		Text that is transformed from real text, to text where the single letter are lines and areas. The "text" is still readable but not editable.
	<i>Duomenų modelis</i>		<i>Programinės įrangos inžinerijoje duomenų modelis yra abstraktus modelis, kuris apibrėžia kaip duomenys yra</i>

			<i>atvaizduojami ir pasiekiami. Duomenų modeliai formaliai apibrėžia duomenų elementus ir duomenų elementų tarpusavio sąveikas intereso sferoje.</i>
	Data model		A data model in software engineering is an abstract model that describes how data is represented and accessed. Data models formally define data elements and relationships among data elements for a domain of interest.
	<i>Duomenų rinkinys</i>		<i>Loginė S-57 duomenų grupė, kuriai taikomi S-57 duomenų aprašomieji įrašai.</i>
	Data set		A logical grouping of S-57 data to which the S-57 data set descriptive records apply.
	<i>Skaitmeniniai ruošiniai</i>		<i>Skaitmeninė atkuriamoji medžiaga ofsetiniam spausdinimui arba spausdinimui pagal poreikį.</i>
	Digital Repromat		Digital Reproduction material for offset printing or print-on-demand.
	<i>Padalos</i>		<i>Tai platumos ir ilgumos dalijimas ir subdalijimas, pateiktas jūrlapio rėmelyje, tinklelio išorėje.</i>
	Division		The graduation is the division and subdivision of latitude and longitude shown in the borders of a Chart at the outside of the Neatline.
ENC	<i>Elektroninis navigacinis jūrlapis</i>		<i>Elektroninis navigacinis jūrlapis yra oficialus nacionalinės hidrografinės tarnybos sukurtas produktas, skirtas naudojimui Elektroninėje jūrlapių atvaizdavimo ir informacijos sistemoje (ECDIS). Elektroninis jūrlapis turi atitikti Tarptautinės hidrografijos organizacijos (THO) Specialiame leidinyje S – 57 nurodytiems standartam prieš tai kai jis gali būti sertifikuotas kaip ENC. Tikrai ENC gali būti naudojami ECDIS siekiant atitikti Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) ECDIS veikimo standartus.</i>
ENC	Electronic Navigational Chart		An electronic navigational chart is an official product created by a national hydrographic office for use with an Electronic Chart Display and Information System (ECDIS). An electronic chart must conform to standards stated in the International Hydrographic Organization

			(IHO) Special Publication S-57 before it can be certified as an ENC. Only ENCs can be used within ECDIS to meet the International Maritime Organization (IMO) performance standard for ECDIS.
<i>ECDIS</i>	<i>Elektroninė jūrlapių atvaizdavimo ir informacijos sistema</i>		<i>Elektroninė jūrlapių atvaizdavimo ir informacijos sistema (ECDIS) yra kompiuterinė navigacijos informacijos sistema, kuri atitinka Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) taisyklės ir gali būti naudojama kaip alternatyva popieriniams jūrlapiams.</i>
ECDIS	Electronical Chart Display and Information System		An Electronic Chart Display & Information System (ECDIS) is a computer-based navigation information system that complies with International Maritime Organization (IMO) regulations and can be used as an alternative to paper nautical charts.
	<i>ENC ruošinys</i>		<i>Iš anksto suformatuotas produkto nustatymas, kuriuo grindžiami nauji, turintys panašius nustatymus, ENC kaip, pavyzdžiui, pakrančių ENC, prieigos ENC ir uosto ENC.</i>
	ENC Template		A pre-formatted product definition on which to base new ENCs that have similar definitions e.g. Coastal ENCs, Approach ENCs and Harbour ENCs.
	<i>Savybė (objektas)</i>	<i>Savybės klasė</i>	<i>Realaus objekto atvaizdavimas ant jūrlapio kaip, pavyzdžiui, švyturys, ežeras ir kranto linija.</i>
	Feature	Feature class	A representation of a real-world object on a map, e.g. Lighthouse, lake and shoreline.
	<i>Savybės klasė</i>		<i>Savybės klasės leidžia panašioms savybėms, duomenų išsaugojimo tikslais, būti sugrupuotoms į vieną vienetą. Pavyzdžiui, greitkelius, pagrindinius kelius ir šalutinius kelius galima sugrupuoti į vieną linijinę savybės klasę vadinamą „keliai“.</i>
	Feature class		Feature classes allow similar features to be grouped into a single unit for data storage purposes. For example, highways, primary roads, and secondary roads can be grouped into a line feature class named "roads."

<i>GIS</i>	<i>Geografinė informacinė sistema</i>		<i>Geografinė informacinė sistema (GIS) yra sistema skirta kaupti, laikyti, manipuluoti, analizuoti, valdyti ir atvaizduoti visų tipų erdvinius arba geografinius duomenis.</i>
GIS	Geographical Information System		A geographic information system (GIS) is a system designed to capture, store, manipulate, analyze, manage, and present all types of spatial or geographical data.
	<i>Įklia</i>		<i>Mažo ploto tąsa už rėmelio. Tuo pačiu arba smulkesniu masteliu negu Jūrlapis. Naudojamas taupyti vietai arba sumažinti jūrlapių skaičiui. Parodytas Jūrlapyje kaip „Planas“.</i>
	Inset		A continuation of a small area outside the neat line. In the same scale or smaller scale than the Chart. Used for saving space or for reduction of the number of charts. Shown on the Chart as a "Plan".
<i>THO</i>	<i>Tarptautinė hidrografijos organizacija</i>		<i>Tarptautinė hidrografijos organizacija (THO) yra tarpvyriausybė organizacija atstovaujanti hidrografinę bendruomenę.</i>
IHO	International Hydrographic organization		The International Hydrographic Organization (IHO) is an inter-governmental organization representing the hydrographic community.
<i>INT</i>	<i>Tarptautiniai jūrlapiai</i>		<i>Tarptautiniai (INT) jūrlapiai, skirti navigacijai jūroje ir (arba) parodyti išsamią jūros dugno konfiguraciją jūroje.</i>
INT	National and International (INT) Charts		National and International (INT) Charts are products for marine navigation and/or to show the detailed configuration of the seabed offshore.
<i>INT-2</i>			<i>THO M-4 leidinio priedas 2 „Rėmeliai, padalos, tinkeliai ir linijiniai masteliai“. THO specifikacija, kurioje aprašoma įvairių ribos gradacijos ir linijinių mastelių jūriniam jūrlapiams pavyzdžius.</i>
INT-2			IHO publication M-4 Annex 2 „Borders, Graduations, Grids and Linear Scales“ An IHO specification which describes the various patterns of border graduation and linear scales for nautical charts.
	<i>Leidybos data</i>	<i>Atnaujinimo pritaikymo data</i>	<i>Produkto duomenų paėmimo iš duomenų bazės data.</i>

	Issue date	Update application date	Date on which the data for a product were extracted from the database.
	<i>Darbas</i>		<i>Identifikuota užduotis siejama su duomenų palaikymu kaip, pvz., pridėti į sistemą naują duomenų šaltinį iš hidrografinių matavimų arba pašalinti švyturio savybę iš sistemos šaltinių.</i>
	Job		A Job is an identified task related to data maintenance, for example adding new source data to the system from a hydrographic survey or removing a lighthouse feature from the systems sources.
<i>LIDAR</i>	<i>Šviesos atvaizdų aptikimas ir atstumų matavimas</i>		<i>Lazerinis matavimo metodas, kuris matuoja atstumus iki objekto, apšviečiant jį impulsine lazerio šviesa bei sensoriumi, matuojant atsispindėjusius impulsus. Sistema skirta sudaryti didelės raiškos duomenų masyvus.</i>
LIDAR	Light Imaging, Detection, And Ranging		A laser surveying method that measures distance to a target by illuminating that target with a pulsed laser light, and measuring the reflected pulses with a sensor. System dedicated for acquisition high resolution data sets.
	<i>Rėmelis</i>		<i>Linija, paprastai tinklelis, ribojanti jūrlapio detales (elementus). Taip pat vadinama vidiniu rėmeliu, kad atskirti nuo ribos brėžiamos už rėmelio.</i>
	Neat line		Line, usually grid or graticule, bounding the detail of a map. Also referred to as inner neat line to differentiate from border drawn outside of neat line.
<i>NtM</i>	<i>Pranešimai jūrininkams</i>		<i>Hidrografijos tarnybų ar kitų kompetentingų institucijų periodiškas ar savalaikis pranešimas apie navigacinių sąlygų pasikeitimą, pavojus saugiai laivybai, gylių pasikeitimus ir visą informaciją, kuri įtakoja plaukiojimo sąlygas, jūrlapių turinį, plaukiojimo kryptys, žiburių ir šviesų sąrašus ir kitus jūrinės periodikos leidinius. Tai saugiai laivybai užtikrinti būtinos informacijos paskelbimas.</i>
NtM	Notices to Mariners		A periodical or casual notice issued by hydrographic offices, or other competent authorities, regarding changes in aids to

			navigation, dangers to navigation, important new soundings, and, in general, all such information as affects nautical charts, sailing directions, light lists and other nautical publications.
	<i>Lygiagretus sinchronizavimas veiklos schemose</i>		<i>Lygiagretus sinchronizavimas – išsišakojimai ir sujungimai. Išsišakojimo taškas yra kontrolinis taškas, kuris suskaido srautą į daugybę srautų vykstančių tuo pačiu metu... Išsišakojimo taškas turi vieną įeinantį kraštą ir daugybę išeinančių kraštų. Sujungimo taškas yra kontrolinis taškas, kuris sinchronizuoja daugybę srautų... Sujungimo taškas turi daugybę įeinančių kraštų ir vieną išeinantį kraštą.</i>
	Parallel Synchronization in Activity diagrams		Parallel Synchronization - fork and join. A fork node is a control node that splits a flow into multiple concurrent flows... A fork node has one incoming edge and multiple outgoing edges. A join node is a control node that synchronizes multiple flows... A join node has multiple incoming edges and one outgoing edge.
	<i>Planas</i>		<i>Mažo geografinio rajono stambaus mastelio žemėlapis ar jūrlapis.</i>
	Plan		A large scale map or chart of a small geographical area.
	<i>Produktų archyvas</i>		<i>Sistema palaiko visų sukurtų produktų ir jų versijų, kurie yra paruošti pristatymui arba spausdinimui, pagal poreikį, archyvą. Atkreipiame dėmesį, jog terminas archyvas yra naudojamas ne tik archyvinėms versijoms, bet ir dabartinėms versijoms.</i>
	Product Archive		System holds an Archive for all compiled products and their versions that are ready for delivery or to be printed on demand. Note that the term archive is used not only for historical versions but also for current versions.
	<i>Produkto apibrėžimas</i>		<i>Apibrėžia kas yra charakteringa produktui, pavyzdžiui, produkto pavadinimas, duomenų apimtis ir t. t.</i>
	Product definition		Defines what is specific for a product, e.g. product name, data extent etc.
	<i>Produkto ruošinys</i>	<i>ENC ruošinys, popierinio</i>	<i>Iš anksto suformatuotas produkto nustatymas, kuriuo grindžiami nauji,</i>

		<i>įurlapio ruošinys</i>	<i>turintys panašius nustatymus ar stilių, produktai.</i>
	Product Template	ENC Template, Chart template	A pre-formatted product definition on which to base new products that have similar definitions or style.
<i>PSU</i>	<i>Produkcijos gamybos pradžia</i>		<i>Kartografinės produkcijos gamybos pradžia.</i>
PSU	Production Start Up		Cartographic production startup.
	<i>Mastelio grupė (diapazonas)</i>		<i>Nustatytas mastelio intervalas, kuris gali būti naudojamas žymėti savybes numatytas produktams nustatyto mastelio intervalo ribose.</i>
	Scale band		A defined scale interval that can be used for marking features intended for products within the defined scale interval.
	<i>Šaltinis</i>		<i>Duomenys, naudojami kuriant (sudarant) produktus arba kaip palaikymo duomenys, redaguojant duomenis sistemoje.</i>
	Source		Data used for generating products or as supporting data when editing data in the system.
	<i>Saugykla</i>		<i>Vieta kompiuterį arba serverį, į kurią duomenys gali būti įdėti ir išsaugoti, ir iš kurios duomenys gali būti nuskaityti.</i>
	Storage		In a computer or server, a place in which data can be inserted and preserved, and from which data can be retrieved.
	<i>Simbolizavimas</i>		<i>Simbolizavimas yra taisyklėmis paremtų taškų, linijų, plotinių paviršių ir tekstų atvaizdavimo sistemoje paketas.</i>
	Symbolization		Symbolization is a package of rule-based presentations of points, lines, surfaces and texts in the system.
<i>PNB</i>			<i>Priėmimo naudoti bandymas</i>
UAT			User acceptance test
	<i>UML</i>		<i>Standartizuota bendros paskirties modeliavimo kalba programinės įrangos inžinerijoje. UML apima grafinio žymėjimo technikų rinkinį skirtą kurti vizualinius modelius programinės įrangos intensyvioms sistemoms tokioms kaip naudojimo atvejų schemas, veiklos schemas, klasės schemas ir dar daug kam.</i>

	UML		A standardized general-purpose modeling language in the field of software engineering. UML includes a set of graphic notation techniques to create visual models of software-intensive systems like use case diagrams, activity diagrams, class diagrams and many more.
	<i>Atnaujinimo pritaikymo data</i>	<i>Leidybos data</i>	<i>Ši data yra naudojama tiktai bazinėms gardelės laikmenoms (t. y. naujiems duomenų rinkiniams, atnaujinimo leidimams ir naujiems leidimams), o ne atnaujinimo gardelės laikmenoms. Visi atnaujinimai datuoti šia ar prieš šią datą turėjo būti pritaikyti gamintojo.</i>
	Update application date	Issue date	This date is only used for the base cell files (i.e. new data sets, re-issue and new edition), not update cell files. All updates dated on or before this date must have been applied by the producer.
	<i>Naudojimo atvejis</i>		<i>Dialogo tarp naudotojo ir komponento ar sistemos su apčiuopiamu rezultatu transakcijų seka, kur veikėjas gali būti naudotojas arba bet kas, kas gali keistis informacija su sistema.</i>
	Use Case		A sequence of transactions in a dialogue between an actor (user) and a component or system with a tangible result, where an actor can be a user or anything that can exchange information with the system.
	<i>Naudojimo atvejų schema (diagrama)</i>		<i>UML kalboje schema, kuri parodo naudojimo atvejus, naudotojus ir jų tarpusavio sąveiką. Detaliau žiūrėti UML specifikaciją.</i>
	Use Case Diagram		In UML a diagram that shows use cases, actors, and their interrelationships. For details see UML specification.
	<i>Naudotojas</i>		<i>Terminas „Naudotojas“ yra lygiareikšmis Veikėjui Reikalavimų specifikacijoje.</i>
	User		The term User is equivalent to Actor in the Requirement Specification.
	<i>Patvirtinimas</i>		<i>Kontrolė, kad produktas ar duomenys atitinka standartus ir specifikacijas.</i>
	Validation		A control that the product or data comply with standards and specifications.
	<i>Patikrinimas</i>		<i>Procesas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad informacija yra teisinga.</i>
	Verification		A control process that the information is correct.

	<i>Darbo eiga</i>		<i>Nustatytas veiklų skaičius.</i>
	Workflow		A Workflow is a defined number of activities.
	<i>WYSIWYG</i>		<i>WYSIWYG yra „Ką matai, tą ir gauni“ akronimas. Kompiuterijoje WYSIWYG redaktorius yra sistema, kurioje turinys (tekstas ir grafika), esantis ekrane, redaguojant atrodo artimai atitinkantis pavidalą kaip jis atrodys atspausdintas arba atvaizduotas kaip užbaigtas produktas.</i>
	WYSIWYG		WYSIWYG is an acronym for "What You See Is What You Get". In computing, a WYSIWYG editor is a system in which content (text and graphics) onscreen during editing appears in a form closely corresponding to its appearance when printed or displayed as a finished product.